

-BERA). Tenim també documentada la forma *Beraa*, ço que podria suposar un antic *Berana amb caiguda de la nasal intervocàlica, fenòmen freqüent en basc (cf. Mitxelena, *Fonètica*, 15.2). Concretament aquest *Beraa* 'benigno' es troba a l'obra de Cardaberaz, publicada l'any 1761 (cf. Azkue, *Dicc.*, s. v.). Hi ha, per últim *beraatu* «aplicar, ablandar», a la traducció de la Bíblia feta par Uriarte (cf. Azkue, s. v.). Tot això podria induir-nos a imaginar un substantiu *Berana en el sentit de 'lloc bla', 'indret aigualós' 'lloc moll'.¹⁰ Es tractaria d'una evolució semàntica paral·lela a la que ha conduït al substantiu ribagorçà *mollar* 'lloc aigualós', generalment amb herba ben abundant'.

Comenta Coromines després de llegir el que precedeix: un nom que es repeteix en set paratges dins la zona Pallars-Ribagorça-Sobrarbe, pinacle de l'arcaïsmo ibero-romànic, és increïble que vingui d'un NP gallo-llatí, majorment si aquest es funda en la zona Borgonya-Francoprovençal i Nord de França; tots els indicis, al contrari, són favorables a una arrel de significat apel·latiu: sigui llatina (a), sigui ibero-basca (b). Qui desconfiï de les formacions híbrides s'inclinari més aviat per (b), majorment tenint en compte que -OI es pogué enllaçar amb el conegut *bera* mitjançant -n- unitiu: el que es documenta als art. *Saneja*²⁵ (EŠE-N-EGIA), *Berganui* i altres; i no ho faria per (a) més que si es tractés d'un mot romànic més arrelat en el domini de la nostra llengua que VERANUS. X. T.

¹ «*Barnúy*, nom d'un antic château dans le Pallars, prov. Lérida (Badía Margarit, p. 32) contient la même anthroponyme qui s'est conservé dans *Barnay* (Saône-et-Loire) et *Barnasco*, nom d'un village en Suisse méridionale. Contient le cognomen *Barna*, attesté dans des inscriptions d'Espagne et de Gaule Transalpine (CIL II, 3282 et Holder I, p. 351)» (Rohlf's, «Le suffixe...», p. 136). Però ¿què té a veure el domini francoprovençal-borgonyó amb els alts Pirineus centrals-meridionals? —² «*Bernuy* (prov. Huesca, part. Menabarre) ne peut être séparé du cognomen *Veranus*, attesté dans des inscriptions de Gaule et d'Espagne (CIL II et XIII)» (Rohlf's, «Le suffixe...», p. 136). *Bernúy* (prov. Lérida, part. Sort), a. 1052 *Ueranue* (*Orig.*, p. 141) devrait contenir, d'après Menéndez Pidal, le latin *veranus* (ib., p. 142). Je préfère y voir le cognomen *Veranus*, attesté dans une inscription d'Aquitaine (CIL XIII, 407) et de la Gaule du Nord (ib. 3056)» (Rohlf's, «Le suffixe...», p. 136). —³ «*Brenúy* (prov. Lérida, part. Sort) ne peut être séparé de *Brenac* (Aude) et de *Breny* (Aide). Tous ces noms contiennent le cognomen gaulois *Brennus* (Holder I, p. 525)» (Rohlf's, «Le suffixe...», p. 137).

⁴ «*Berani*, prononcé aussi *Brani*, village de la commune de Rialp (prov. Lérida, part. Sort), réduction très probable d'une forme antérieure *Beranui (Badin, p. 35)» (Rohlf's, «Le suffixe...», p. 136). — [(5) Afegim-hi encara, no sols *Marsalui* (Assua) i *Nebui* (Arcalís), sinó també tots els en -uix —que vénen d'un plural -uix—, i en -uixos amb doble signe de plural. *Arduix*, *Costuix*, *Espalduix*, *Subenuix*, *Tar-*

ruix; *Campanuixos*, *Escarruixos*, *Serbuixos*. Veg. els art. especials. I fem memòria que alguns d'aquests, i de la llista citada, contenen el sufix basc -ròr, a distingir de -òr, però relacionat i de vegades indestriable. J. C.]

Berbatx, *Berbatxi*, V. vol. I, 67-68 *Berbell* (Rosell), V. *Barbiquera* *Berbolades* (Osor), V. *Barb-*, s. v. *Barba* *Berç*, V. *Desvern* (St. Just ~), abans S. J. *Desberç* *Berca*, V. *Alberca*

EL BÈRCOL

Nom d'un antic alou i d'un bosc, que es conserva encara com a determinatiu del poble rossellonès de *Cornellà del Bèrcol*, prop d'Elna, en direcció a Perpinyà.

DOC. ANT.: 869: «in via que vadit de Helna ad *Bercale* silva, vel in terra de Elna» (Col·le. Moreau II, 90, del *Cart.* d'Elna); 878: «--- via de vico Elna ad silva q. vocant *Bercal*», com afrontació d'una terra venuda (Mor. II, 177r); 883: «in te. de *Bercalo* et Corneliano» (Mor. II, 211); amb cita també de Montescot; 902: en una venda del te. de *Pal(atio)l Superiore*: «super vico Helena, mercato publico, vel prope ipsa silva q. vocant *Berchale*» (*MarcaH.* c. 837.19f); 916, en una donació del mateix vil·lar: afrontació «in te. de vico Elna; mer. via de Elna ad Confluentem; occ. Villa secca q. vocant Rodadis; et de parte aquilone affrontat et subjungit per mediam gutinam q. vocatur *Berale*» (*MarcaH.* c. 841) [cf. oc. ant. *gaudina* «bois, forêt, bocage»; corr. *Bercal*]; potser és el mateix doc. que Mor (IV, troba en el *Cart.* d'Elna fº 277), però datant-lo de:

A. 915: «Chiniverga femina --- in via qui pergit a *Berchale* silva --- de vico Elna ad Palatiolum»; 969: «villa S. Cipriani --- afr. de una parte in *Be<r>cal*, de alia in Palatiolo, de III in mare, de IV in flumine Techo» (Abadal, *Eixalada*, 202); 1001: «ego --- alba cenobii Arulas [enumerat molts llocs que ceideix, i:] infra te. de Villa Roderadi q. vocant Monteschabri, exceptus ipso alode de *Berchal* ---»; 1011: de *Berchal* (*InvLC*, s. v. *Bercal*); 1020: «Palatiolo --- ipso ponte de *Bercal* — villa Terrad ---» (Mor. XX, 246); 1100: «subtus Palatiolo Subteriore --- Ste. Marie de Palud aut in *Bercal*» (Mor. XXXVII, 223); 1143: «Petrus de Corneliano --- donaverunt --- Canonica ligna --- de boscho, scil. de *Bercal* silva ---»; c. 1061: «Elna --- ad villa Sanadurs, ad pugo Agiler, ad *Berchel* ---» (Mor. XXVII, 162); 1100: in *Bercal* (col·le. Moreau, veg. s. v. *Salanca*); 1143: «de boscho scil. de *Bercal* silva --- Petrus de Corneliano ---» (*Hist. Lgd.* V, 1068, 1534; també citat per Alart de «la colle. de Fossà», *Priv.*, 40).

Fins ací, sempre és *ale*. Des del S. XIII, *el*, *ol*. 1223: «condamina affr. ab or. in *Berchel* et in via vacceril» (Alart, *InvLC*), que s. v. *balker* cita també: *Corn. de Berkul* en pergami original de 1218, *Berkel* 1219, *Corn. dez Berquel* 1295 i *Cornela del Berquol*, 1373; 1359: *Cornella de Bercols* (CoDoACA XII,